ROK XI

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Nº 7

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 KWIETNIA 1936 ROKU

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Dn. 28 marca r. b. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Związku Przemysłu Chemicznego R. P. W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele 32-ch przedsiębiorstw zrzeszonych, rozporządzający łącznie 120 głosami.

Zebranie zagaił Prezes Związku, p. Inż. F. Wiślicki, poświęcając słowo wstępne oddaniu hołdu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Zebrani uczcili pamięć Marszałka przez powstanie. Skolei p. F. Wiślicki wspomniał o zmarłych w roku ubiegłym przemysłowych działaczach chemicznych — ś. p. Tupalskim, Aronsonie, Rapplu, Ossowskim, Martynowiczu.

Na przewodniczącego zebrania powołano p. Dr. Zygmunta Klonowskiego, dyrektora Przetwórni Olejów Roślinnych w Radomiu, poczem głos zabrał p. Prof. E. Trepka, który złożył uzupełniające sprawozdanie z działalności Związku, wskazując na szczególnie doniosłe sprawy w ciągu ostatnich 3 miesięcy roku bieżącego. Poinformował zebranych o rokowaniach handlowych z Holandją, Belgją (odnowienie traktatu) oraz o obecnie toczących się rokowaniach z Węgrami. Zwrócił uwagę na wielką doniosłość eksportu przemysłu chemicznego, który stale wzrasta, a w roku ubiegłym zwiększył się o 8%. Przed kilku tygodniami Związek odbył posiedzenie Sekcji Eksportowej, specjalnie poświęcone zagadnieniom wywozu polskiej produkcji chemicznej. W roku zeszłym została przeprowadzona reforma taryf kolejowych, uwzględniająca w pewnym stopniu interesy przemysłu chemicznego. Prof. Trepka wspomniał wreszcie o zagadnieniach przemysłu tłuszczowego, nakoniec poinformował zebranych o komisjach i sekcjach, sprawnie działających w łonie Związku, jak również o zebraniach t. z. „Koła Porad Sąsiedzkich", które dało niewielkie rezultaty, gdyż ilość uczestników stale się zmniejszała.

W sprawach finansowych przyjęto do wiadomości, iż bilans Związku za r. 1935, jak również preliminarz wydatków na r. 1936 zostały wszystkim rozesłane, i stwierdzono, iż preliminarz musi być jednak traktowany elastycznie, gdyż niektóre pozycje już obecnie wymagają sprostowania. Zgromadzenie przyjęło w tej sprawie następujący wniosek:

„Walne Zgromadzenie przyjmuje przedstawiony przez Zarząd orjentacyjny preliminarz wpływów i wydatków na rok 1936 i z uwagi na niemożność dokładnego ustalenia sumy wpływów i związanego z tem preliminowania wydatków — Walne Zgromadzenie postanawia upoważnić Zarząd Związku do takich zmian wydatków, jakie Zarząd uzna za potrzebne pod warunkiem utrzymania globalnej sumy wydatków w ramach wpływów Związku".

Następnie została przyjęta przez Zgromadzonych poprawka, dotycząca ustalania składek członkowskich, mianowicie dla tych przedsiębiorstw, których składki nie będzie można ustalić wg. obrotu: „Zarząd władny będzie określić wysokość składki, przypadającej od danego członka i decyzję swą w tym względzie podać do wiadomości członka".

Po wysłuchaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej, odczytanego przez p. Inż. Czesława Knoffa, zebranie przez aklamację uchwaliło absolutorjum dla Zarządu.

Ustępujących z kolejności starszeństwa członków Zarządu pp. Inż. F. Wiślickiego, Inż. J. Podraszkę, Inż. W. Płużańskiego, Inż. W. Sommera, Inż. Z. Lepperta — ponownie wybrano przez aklamację.

Do Komisji Rewizyjnej powołano ponownie pp. Dyr. Wiktora Bereszkę, Dyr. Czesława Knoffa i Dr. Stefana Otolskiego.

W ostatnim punkcie porządku obrad zabrał głos p. Inż. Tadeusz Zamoyski referując sprawy: Komisji nowych artykułów chemicznych, dublowania produkcji niektórych wytworów przemysłu chemicznego, wreszcie sprawę praktyk wakacyjnych dla studentów wyższych szkół akademickich oraz szkół zawodowych. W tej sprawie Walne Zgromadzenie postanowiło — wzorem lat ubiegłych — zwrócić się do zrzeszonych fabryk o deklarowanie możliwie największej ilości praktyk wakacyjnych. Wspomniał wreszcie p. Zamoyski o Fundacji Stypendjalnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, wyrażającej się obecnie sumą 14.700 zł., oraz o roli Związku w doraźnej pomocy dla studentów; lista przedsiębiorstw składających ofiary na doraźną pomoc będzie ogłaszana w „Wiadomościach Przemysłu Chemicznego".

W dyskusji zabrali głos — między innymi — pp. Prof. Józef Zawadzki, Inż. Feliks Wiślicki, Dr. Władysław Sachs.

Na wniosek przewodniczącego zebrania Walne Zgromadzenie uchwaliło podziękowanie dla Zarządu i Dyrekcji Związku za prowadzenie działalności, nader owocnej dla zrzeszonych przedsiębiorstw chemicznych.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

W okresie od dn. 15 marca do dn. 1 kwietnia r. b. Związek Przemysłu Chemicznego, zajmował się, w szczególności, następującemi sprawami:

Zakończył prace wstępne związane z nowelizacją ustawy z r. 1844 o nadzorze nad sprzedażą farb,

Rozesłał zainteresowanym materjały, dotyczące rynku mandżurskiego na produkty chemiczne,

Odbył przedwstępne narady między przedstawicielami rolnictwa i przemysłu w sprawach tłuszczowych,

Odbył narady między producentami i konsumentami mas plastycznych, opartych na kazeinie (typu galalitu) w sprawie odbioru przez przetwórców produktu krajowego,

Przeprowadził rokowania między papierniami i fabrykami siarczanu glinu w sprawie zaopatrywania papierni w siarczan glinu,

Wziął udział w szeregu narad i konferencyj, zwołanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, Centralny Związek Przemysłu Polskiego i inne instytucje.

AKCJA ZWIĄZKU NA RZECZ DORAŹNEJ POMOCY MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

W numerze 4 — 5 „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" z dnia 1 marca b. r. opublikowana została odezwa Związku w sprawie przyjścia z doraźną pomocą młodzieży akademickiej, w myśl wezwania Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Przemysł chemiczny, który od szeregu lat wydatnie i w różnorodnych formach dopamaga studjującej młodzieży, poparł akcję Związku deklarując poważne sumy na rzecz doraźnej pomocy.

Prowadzona przez Związek zbiórka funduszów w pierwszym etapie przyniosła sumę 7.525 złotych.

Z uwagi na konieczną szybkość działania, zebrane do dnia 20 marca b. r. pieniądze zostały przekazane na ręce Ich Magnificencyj Rektorów Politechnik Warszawskiej i Lwowskiej z przeznaczeniem na — pomoc dla studentów Wydziałów Chemji tych politechnik do dyspozycji pp. Dziekanów.

Lista ofiar, które dotychczas wpłynęły pod adresem Związku przedstawia się następująco:

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu Sp. Akc.	zł.	2.500.—
Zakłady Solvay w Polsce	„	2.500.—
Przemysł Chemiczny „Boruta" Sp. Akc.	„	500.—
Zakłady Chemiczne „Grodzisk" Sp. Akc.	„	500.—
T-wo Zakł. Chem. „Strem" Sp. Akc.	„	300.—
Pabjanicka Sp. Akc. Przemysłu Chemicznego	„	300.—
Ludwik Spiess i Syn Sp. Akc.	„	250.—
Zakłady Chemiczne w Winnicy, Sp. Akc.	„	250.—
Sp. Akc. „Elektryczność"	„	250.—
„Polchem" Sp. Akc.	„	150.—
Sp. Akc. „Nobiles"	„	100.—
Sp. Akc. „Motor"	„	100.—
Majde i S-ka	„	100.—
„Miraculum" Sp. z o. o.	„	25.—

Nie wątpimy, że wobec znanej już ofiarności przemysłu chemicznego na cele społeczne, lista powyższa ulegnie w najbliższym czasie znacznemu rozszerzeniu.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Zawarty został układ regulujący wymianę towarową z *Turcją*. Szczegóły układu zakomunikowane zostały zainteresowanym przedsiębiorstwom.

Rada Traktatowa przystąpiła do zbierania materjałów do rokowań handlowych z *Brazylją*. W sprawie tej wystosowana została ankieta do zainteresowanych przedsiębiorstw. Przewidziane jest również podjęcie rozmów dotyczących stosunków handlowych z *Meksykiem*.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr.Nr. 6 — 9 „Informatora Eksportowego").

Grecja. Bezcłowy przywóz amonjaku w płynie.

Hiszpanja. Zaostrzenie reglamentacji dewiz i wprowadzenie obowiązku odstępowania dewiz za wywiezione towary.

Holandja. Przedłużenie zakazów przywozu i nowe zakazy na: makuchy, nawozy azotowe, superfosfaty, karbid, produkty chlorowe, *biel cynkową*. Szczegóły w N-rze 9 „Informatora".

Marokko Hiszpańskie. Wyłączenie z hiszpańskiego systemu reglamentacji dewizowej.

Jugosławja. Wyjaśnienia w sprawie taryfikacji dziegciu.

Persja. Wprowadzenie reglamentacji dewiz.

Rumunja. Podwyższenie opłat obrotowych od jedwabiu sztucznego z 175 lei na 192 leje + + 6% od wartości.

Turcja. Obowiązek frankowania przesyłek importowych.

Włochy. Rozciągnięcie przepisów dewizowych na kolonje włoskie.

Firma „Bergenske Baltic Transports Ltd." zawiadamia zainteresowanych, że eksponaty na Targi Lewantyńskie przewożone będą bezpłatnie, w miarę wolnych miejsc.

KRONIKA

Delegacja Związku Przemysłu Chemicznego w osobach pp. Inż. F. Wiślickiego, Dr. J. Landaua, Inż. J. Podraszki, Inż. E. Trepki, Inż. T. Zamoyskiego złożyła wizytę Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu, Dr. Romanowi Góreckiemu. W toku długiej narady, podczas której Pan Minister sformułował swoją pozytywną opinję

o działalności Związku, poruszone zostały następujące sprawy: całokształt zagadnienia tłuszczowego, podjęcie w Polsce produkcji glinu metalicznego, przywóz z zagranicy niezbędnych dla przemysłu chemicznego surowców, półfabrykatów i środków produkcji, zagadnienie praktyk wakacyjnych, sprawa zwolnienia od akcyzy benzolu używanego w przemyśle chemicznym. Pan Minister z uwagą wysłuchał postulatów Związku i przyobiecał szczegółowe ich rozważenie.

Delegacja Związku odwiedziła również obydwu pp. Podsekretarzy Stanu w Min. Przemysłu i Handlu: Min. F. Doleżala i Min. M. Sokołowskiego, referując bieżące zagadnienie przemysłu chemicznego.

Dn. 28 marca r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którem Zarząd zapoznał się z bieżącym stanem prac Związku i dokonał czynności przygotowawczych do Walnego Zgromadzenia.

Dnia 28 marca b. r. odbyło się przy licznym współudziale przedstawicieli fabryk chemicznych posiedzenie Sekcji Komunikacyjnej Związku, na którem po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu prac Sekcji oraz rezultatów rewizji taryfy towarowej i akcji zniżki taryf, zgłoszone zostały dezyderaty przedsiębiorstw chemicznych w zakresie taryf przewozowych. Szczególnie silny nacisk został położony na zagadnienie taryf eksportowych, nieobjętych dotychczas akcją zniżkową.

Zgromadzone przez Sekcję materjały pozwolą na opracowanie całokształtu postulatów przemysłu chemicznego w dziedzinie taryfowej.

Znamiennem zjawiskiem życia Rosji Sowieckiej jest mnogość ukazujących się wydawnictw zarówno książkowych, jak perjodycznych. W dziedzinie chemji i chemicznej technologji wydaje się w Z. S. S. R. około 25 czasopism.

Spośród czasopism naukowych zasługują na uwagę „Acta Physicochimica URSS" i „Żurnał obszczej chimji"; wśród licznych perjodyków technologicznych — aż 4 są poświęcone zagadnieniom przemysłu gumowego oraz kauczuku syntetycznego.

Dn. 28 marca r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Handlu Zagranicznego Izb Przemysłowo-Handlowych i Organizacyj Gospodarczych — w obecności przedstawicieli Min. Przemysłu i Handlu i Min. Spraw Zagranicznych.

Radzie przewodniczy z urzędu Prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlowych — p. Minister Czesław Klarner, na Vice-Prezesów Rady powołano Prezesów Izb Przemysłowo-Handlowych: w Katowicach — p. Inż. Cybulskiego i w Poznaniu — p. Kałamajskiego.

Pierwsze posiedzenie Rady zajęło się przedewszystkiem sprawą realizacji postulatów Narady Gospodarczej w zakresie obrotu towarowego z zagranicą.

XV Sprawozdanie Związku Przemysłu Chemicznego za r. 1935, przedstawione Walnemu Zgromadzeniu Związku dn. 28 marca r. b., zostało już rozesłane tym wszystkim, którzy interesują się rozwojem polskiej wytwórczości chemicznej.

Sprawozdanie, podobnie jak w latach poprzednich, składa się z 2-ch zasadniczych części: spisu przedsiębiorstw wchodzących w skład Związku, wraz ze skorowidzem wytwarzanych artykułów, oraz właściwej części sprawozdawczej. Układ tej części uległ pewnym zmianom, dzieląc się na rozróżnione też graficznie trzy rozdziały: sprawozdanie ogólne o sytuacji przemysłu chemicznego, położenie poszczególnych gałęzi przemysłu chemicznego i sprawy organizacyjne Związku.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 21 z dn. 21 marca r. b. ogłoszone zostały pod poz. 170 i 171 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie wprowadzenia w życie:

Układu dodatkowego do traktatu handlowego między Polską a Belgją,

Porozumienia celnego między Polską a Z. S. S. R.

Rozporządzenia te zawierają listę zniżek celnych, przyznanych Belgji, oraz listę zniżek celnych i ceł konwencyjnych, przyznanych Rosji.

W „Monitorze Polskim" Nr. 65 z dn. 18 marca r. b. ogłoszony został pod poz. 129 okólnik Min. Skarbu, zawierający instrukcję o sposobie odróżniania tranów od tłuszczów garbarskich (degrasu).

W „Monitorze Polskim" Nr. 68 z dn. 21 marca r. b. ogłoszony został pod poz. 139 okólnik Min. Skarbu w sprawie badania środków skażających w laboratorjach urzędów celnych. Zgodnie z przepisami tego okólnika, środki skażające do denaturacji tłuszczów mogą być badane w laboratorjach chemicznych urzędów celnych, nietylko zaś — jak dotychczas — w państwowych, samorządowych lub zaprzysiężonych pracowniach chemicznych.

ECHA

* Dn. 28 marca r. b., po zakończeniu Walnego Zgromadzenia Związku Przemysłu Chemicznego odbyła się wspólna wieczerza uczestników zebrania. Członkowie Zarządu i Dyrekcji Związku Przemysłu Chemicznego wręczyli upominek — w formie artystycznego bronzu — p. Inż. Feliksowi Wiślickiemu, z okazji 40-lecia działalności przemysłowej. Okolicznościowe przemówienie wygłosili p. Dr. Józef Landau, p. Inż. Wiktor Sommer i p. Inż. Edmund Trepka. Jubilat, wzruszony dowodami przyjaźni i koleżeńskich uczuć, wypowiedział kilka słów serdecznego podziękowania.

* W skład Komisji do badania działalności przedsiębiorstw państwowych zostali powołani przez Pana Premjera — spośród przemysłowych działaczów chemicznych — pp. Dr. Stefan Otolski i Dyr. Ludwik Kozłowski.

* Do Rejonowej Komisji Przysposobienia Gospodarczego na m. st. Warszawę delegowany został w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego p. Dyr. Ludwik Kozłowski.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ FIRMY EDWARD GRONIOWSKI W WARSZAWIE, Srebrna 16.

	Cena w zł. za 1 kg.
Ałun chromowy	0.75
Ałun krystaliczny	0.50
Antychlor krystaliczny	0.45
Biel cynkowa	0.70
Biel ołowiana	1.60
Boraks krystal.	0.90
Cerezyna biała II gat.	1.75
Cerezyna żółta	1.55
Chlorek magnezu	0.30
Chlorek baru	0.65
Chlorek wapna	0.40
Chlorek wapnia	0.28
Dwuchromian potasu	2.—
Dwuchromian sodu	1.75
Degras orygin. Stadlera	1.50
Dekstryna biała	0.60
* Esencja octowa 80%	2.70
Emetyk	8.—
* Formalina 40%	2.—
Fosforan sodowy 3' zasadowy	1.60
Fenol krystal.	3.—
Fluorek sodu	2.20
Glukoza nieskażona	0.60
Kaolina	0.15
Kreda zwykła szlamowana	0.10
Kalafonja amerykańska „Hercules" N. jasna	0.85
* Kwas octowy 30% techn.	1.—
Kwas mrówkowy	2.45
Kwas mlekowy 50%	1.50
Kwas mlekowy 80%	3.—
* Kwas fosforowy chem. czysty	3.50
* Kwas fosforowy techniczny	2.70
Kremotartar	2.25
Kwas cytrynowy	4.85
* Kwas solny techn.	0.17
Kwas winowy kryst.	5.25
Litopon 30%	0.72
Minja ołowiana prawie chem. czysta	1.24
Minja żelazna	0.40
Nadboran sodowy	4.10
Nadmanganian potasu	3.50
Naftalin	0.60
Nigrozyna wodna	7.—
Nigrozyna tłuszczowa	12.—
Olej rycynowy	1.70
Olej kostny	4.50
Olej turecki 50%	0.80
Olej turecki 80%	1.40
Oropon (bejca dla skór)	2.—
Octan sodu	1.15
Ozokeryt czarny	2.—
Ozokeryt bielony	4.50
Parafina w taflach	1.14
Perhydrol 30%	3.20
Siarka	0.36
Siarczan glinu	0.26
Siarczan żelaza	0.18
Sól szczawikowa	1.55
Sól glauberska kryst.	0.10
Sól gorzka	0.22
Sadze angielskie	1.50
Tłuszcz z wełny	1.15
Tłuszcz z wełny ciemny	0.80

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 1 kg loco skład Warszawa wraz z opakowaniem; ceny za produkty oznaczone gwiazdką, rozumieją się bez opakowania.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.